

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Tatiana Lozovscaia,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Lozovscaia împotriva Svetlanei Ghețiu, intervenient accesoriu Constantin Ghețiu, cu privire la încasarea datoriei și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 28 mai 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 2r-235/25
NR. PIGD 2-22072996-01-2r-30062025)*

Neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel. Restituirea cererii de apel.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. M. Muruianu,
Curtea de Apel Centru, jud. A. Panov, L. Bagrin, D. Corlăteanu,

08 octombrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Tatiana Lozovscaia,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 mai 2022, Tatiana Lozovscaia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Ghețiu, solicitând încasarea datoriei în mărime de 15 000 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 20 000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin încheierea din 15 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea lui Constantin Ghețiu cu privire la intervenția principală, explicându-i dreptul că nu este decăzut din dreptul de a cere intentarea unui proces în ordine generală. S-a atras în proces Constantin Ghețiu în calitate de intervenient accesoriu.

3. Prin hotărârea din 22 ianuarie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Lozovscaia împotriva Svetlanei Ghețiu, intervenient accesoriu Constantin Ghețiu, cu privire la încasarea datoriei și a prejudiciului moral.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

4. La 27 ianuarie 2025, prin intermediul poștei terestre (f.d.124), Tatiana Lozovscaia a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

5. Prin încheierea din 26 martie 2025 a Curții de Apel Centru nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Tatiana Lozovscaia împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantei Tatiana Lozovscaia un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei încheierii pentru depunerea unei cereri de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor cererii de apel motivate într-un număr egal cu participanții la proces, prezentarea originalului dovezii de achitarea în contul bugetului de stat a taxei de stat în mărime de 467,50 de lei și în contul Curții de Apel Centru a taxei de timbru în sumă de 200 de lei. S-a explicat apelantei că cererea de înlăturare a neajunsurilor menționate urmează să fie prezentată și înregistrată nemijlocit în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel

Centru în termenul stabilit, iar în caz de neîndeplinire a indicațiilor din încheiere, cererea de apel va fi restituită. S-a explicat apelantei că asupra restituirii cererii de apel va decide un complet de 3 judecători, la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților la proces.

6. La 12 mai 2025, prin intermediul poștei terestre (f.d.152), Tatiana Lozovscaia a depus cerere de apel motivată.

7. Prin încheierea din 28 mai 2025 a Curții de Apel Centru s-a restituit cererea de apel depusă de Tatiana Lozovscaia împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2025 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

8. La 12 iunie 2025, prin intermediul poștei terestre (f.d.179), Tatiana Lozovscaia a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 28 mai 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate.

9. În susținerea recursului, recurenta a invocat că, încheierea din 23 aprilie 2025 a Curții de Apel, prin care nu s-a dat curs cererii de apel a recepționat-o la 05 mai 2025, deoarece s-a aflat în concediu medical. La 12 mai 2025, prin intermediul Î.S. „Poșta Moldovei”, a depus cererea de apel motivată, dovezile de plată a taxelor de stat și de timbru. Astfel, a considerat prăpădită soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel, având în vedere neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel. Cu referire la prevederile art. 100 alin.(1) din Codul de procedură civilă, a reiterat că la 05 mai 2025 a recepționat copia încheierii, întrucât s-a aflat în concediu medical.

10. Copia recursului declarat a fost expediată intimatului la 30 iunie 2025 (f.d.181).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 424 din Codul de procedură civilă:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

12. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

13. Art. 426 din Codul de procedură civilă:

„(2) Recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

14. Art. 100 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

15. Art. 368 din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.”

16. Art. 369 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).”

17. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

18. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

19. Art. 112 din Codul de procedură civilă:

„(3) Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

(4) Dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.”

20. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

21. Art. 115 din Codul de procedură civilă:

„La cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116.”

22. Art. 10 din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.”

23. Art. 427 din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

ASPECTE DE PROCEDURĂ

24. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că din materialele cauzei rezultă că, la 03 iunie 2025, prin intermediul poștei electronice, a fost expediată recurentei copia încheierii contestate (f.d.158-159). Astfel, recursul depus la 12 iunie 2025, prin intermediul poștei terestre, este în termen.

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Studiind materialele cauzei civile, argumentele invocate în recurs în raport cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce succed.

26. Din materialele cauzei civile rezultă că la 27 ianuarie 2025, prin intermediul poștei terestre (f.d.124), Tatiana Lozovscaia a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.122).

27. În contextul prevederilor art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 26 martie 2025, instanța de apel nu a dat curs cererii de apel depuse și a acordat apelantei un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei încheierii pentru depunerea nemijlocit în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Centru în termenul stabilit, a unei cereri de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor cererii de apel motivate într-un număr egal cu participanții la proces, a originalului

dovezilor de plată a taxei de stat în mărime de 467,50 de lei și taxei de timbru în sumă de 200 de lei (f.d.137-139).

28. La 12 mai 2025, prin intermediul poștei terestre (f.d.152), Tatiana Lozovscaia a depus cerere de apel motivată.

29. Prin încheierea din 28 mai 2025 a Curții de Apel Centru s-a restituit cererea de apel depusă de Tatiana Lozovscaia împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.154-157).

30. Din criticile aduse în recursul declarat, instanța de recurs identifică dezacordul recurenteii cu încheierea contestată, motivat prin faptul că la 05 mai 2025 a primit copia încheierii instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel, întrucât a fost concediu medical.

31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel depuse de Tatiana Lozovscaia drept urmare a neîndeplinirii în termen a indicațiilor din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

32. În context, instanța de recurs relevă că la 23 aprilie 2025, prin intermediul poștei electronice, apelantei/recurenteii i-a fost expediată copia încheierii din 26 martie 2025 a Curții de Apel Centru, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a acordat un termen de 10 zile calendaristice, în vederea înlăturării neajunsurilor admise la depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe (f.d.140).

33. Referitor la alegația recurenteii precum că, la 05 mai 2025 a recepționat copia încheierii instanței de apel din 23 aprilie 2025 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, din motiv că s-a aflat în concediu medical, instanța de recurs menționează că acest aspect nu justifică omiterea termenului acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

34. Or, copia încheierii instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost comunicată la 23 aprilie 2025 (f.d.140) la două adrese electronice, una fiind indicată expres de însăși apelantă în cererea de apel depusă inițial (f.d.122), iar alta fiind utilizată de apelantă la expedierea/depunerea cererilor în prezenta cauză (f.d.114), ceea ce nu putea exclude obligația apelantei să întreprindă măsurile corespunzătoare în vederea primirii în termen proxim a corespondenței trimise la adresa de e-mail. Odată cu dezvoltarea tehnologiilor informaționale, expedierea prin intermediul poștei electronice a actelor/informațiilor/textelor cuprinse în acestea este una dintre cele mai utilizate modalități de comunicare. Corespondența trimisă la 23 aprilie 2025 prin intermediul poștei electronice, în lipsa unor eșecuri de expediere generate de operatorul poștei electronice, se consideră intrată în căsuța poștală a destinatarului. Confirmarea expedierii

și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul generat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul enunțat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități.

35. Drept urmare, argumentul recurente referitor la aflarea în concediu medical nu poate determina casarea încheierii contestate, întrucât deschiderea în termen proxim a corespondenței parvenite la poșta electronică era de interesul său, în condițiile în care în calitate de persoană fizică a inițiat prezentul litigiu. Tot reclamanta, ulterior pronunțării hotărârii, a exercitat calea de atac-apelul împotriva acesteia.

36. De asemenea, apelanta/recurenta nu a fost lipsită de dreptul de a solicita în temeiul art.115 din Codul de procedură civilă, prelungirea termenului de procedură în vederea înlăturării neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, ceea ce la caz lipsește. De altfel, însăși recurenta/apelanta a comunicat că a recepționat la 05 mai 2025, anexând în acest sens, copia extrasului din poșta electronică (f.d.165), însă nu a solicitat prelungirea termenului de procedură. Astfel, instanța de apel justificat a reținut că la 05 mai 2025 (luni-zi lucrătoare) a expirat termenul de 10 zile calendaristice acordat apelantei în vederea îndeplinirii indicațiilor din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

37. În altă ordine de idei, instanța de recurs reiterează că recurenta a cunoscut despre litigiul în cauză, de altfel inițiat la cererea sa, de hotărârea primei instanțe împotriva căreia a exercitat calea de atac-apelul, prin depunerea apelului, aspect detaliat supra. Deși prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelantului de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 din Codul de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul a înregistrat apelul inițial împotriva hotărârii primei instanțe, însă a eludat de a se conforma normelor procedurale și de a depune apelul suplimentar cu motivele de fapt și de drept, precum și dovezile de plată a taxei de stat și de timbru, având în vedere natura litigiului.

38. De altfel, hotărârea motivată emisă de prima instanță a fost comunicată reclamantei la 13 martie 2025, prin intermediul poștei electronice (f.d.133). Respectiv, odată recepționând copia actului judecătoresc motivat și cunoscând despre faptul depunerii inițial la 27 ianuarie 2025, prin intermediul poștei terestre a unui apel nemotivat, în virtutea art. 365 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, era în drept de a depune o cerere de apel suplimentară după data întocmirii hotărârii integrale, cu includerea elementelor cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit.d), e) și h)

(motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; probele invocate în susținerea apelului; documentele ce se anexează). Însă la caz cererea de apel motivată a fost depusă doar la 12 mai 2025, prin intermediul poștei terestre (f.d.152), cu omiterea termenului acordat de instanța de apel în vederea înlăturării neajunsurilor.

39. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevant de a menționa obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în virtutea prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Inițiind procedura de apel, apelanta urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

40. Drept urmare, alegațiile recurente nu pot determina casarea actului judecătoresc contestat, în situația în care circumstanțele conturate supra denotă că nevalorificarea drepturilor procedurale în termenul acordat de instanța de apel, îi este imputabilă. De altfel, instanța de apel a întreprins măsurile prevăzute de legislația în vigoare în vederea comunicării actului procedural emis și acordarea posibilității părții apelante de a-și valorifica drepturile procedurale.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună-credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004, Sukhorubchenko v. Russia, n. 69315/01, §§ 41-43, 10 februarie 2005). Autoritățile judiciare nu sunt răspunzătoare pentru faptul ca reclamantul nu a luat măsurile corespunzătoare pentru a asigura primirea efectivă a corespondenței trimisă la adresa indicată chiar de el (cauza Oleksiy Grygorovych Boyko c. Ucrainei, nr. 17382/04 hot din 23 octombrie 2007).

42. Mai mult, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor sau, după caz, de instanță, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate, or, în caz contrar survin sancțiunile procedurale în sensul art.10 din Codul de procedură civilă. Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

43. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată constatarea instanței de apel precum că, apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile din încheierea emisă în

conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel. Respectiv alegațiile recurente nu justifică casarea încheierii contestate, în condițiile în care instanța de apel la adoptarea și comunicarea actului judecătoresc a ținut cont de materialele cauzei și prevederile legale pertinente.

44. Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că, recurenta și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul acordat de instanță.

45. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

46. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Tatiana Lozovscaia.

Menține încheierea din 28 mai 2025 a Curții de Apel Centru, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Lozovscaia împotriva Svetlanei Ghețiu, intervenient accesoriu Constantin Ghețiu, cu privire la încasarea datoriei și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat